

Izveštaj s konferencije „Aktualnost Montessori pedagogije u 21. stoljeću”

Povodom obilježavanja **35 godina Montessori pedagogije u Hrvatskoj**, Hrvatska udruga Montessori pedagogije održala je 12. i 13. lipnja 2026. godine u Gradskoj knjižnici Marka Marulića u Splitu stručnu konferenciju pod nazivom „**Aktualnost Montessori pedagogije u 21. stoljeću**”.

Pokrovitelji konferencije bili su **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih** te **Grad Split**, uz financijsku potporu **Splitsko-dalmatinske županije**.

35 godina tradicije i pogleda u budućnost

Cilj organizatora bio je ponuditi obuhvatan presjek tema obrađenih kroz 15 različitih skupova i konferencija u organizaciji **Hrvatske udruge Montessori pedagogije i Dječjeg vrtića „Montessori dječja kuća”** iz Splita. Ovaj kontinuitet započeo je 2011. godine obilježavanjem 20. obljetnice, sjećanjem na 1. travnja 1991. godine kada je u Splitu otvoren prvi dječji vrtić po Montessori metodi u Hrvatskoj.

Svrha je ovih susreta kontinuirano naglašavati ključne vrijednosti metode, njezinu usmjerenost na dijete i praćenje njegova psihološkog razvoja i individualnih potreba, ali i njezin utjecaj na budućnost čovjeka.

Što čini Montessori metodu jedinstvenom?

Glavna razlika u odnosu na opći humanistički koncept leži u pažljivo **pripremljenoj sredini** (originalni Montessori didaktički materijal dopunjen drugim strukturnim sadržajima) te u **specifičnom obrazovanju odgojitelja** koji prolaze temeljnu stručnu edukaciju za rad s materijalom i vođenje djetetovih individualnih razvojnih faza.

Ekološka pedagogija i Montessori načela u 21. stoljeću

U eri u kojoj održivi razvoj postaje vodeće načelo predškolskog odgoja, pedagogija Marije Montessori doživljava svoju prirodnu revitalizaciju. Njezina osnovna načela izravno odgovaraju suvremenim izazovima kroz:

- **Očuvanje okoliša** i postavljanje temelja održivog razvoja
- **Štednju prirodnih resursa** i smanjenje ekološkog otiska
- **Uvođenje odgojnih područja** koja čine osnovu cjeloživotnog učenja
- **Odgoj za mir** kao temeljnu društvenu vrijednost

Marija Montessori od samih je početaka zagovarala sadržaje poput vrtlarstva, razvoja osjetila, glazbenih aktivnosti (posebice pjevanja) i ritmike – osobito za dob od treće do pete godine. Rana pismenost unutar ovog koncepta uvodi se neprisilno, prateći djetetov prirodni interes i unutarnju motivaciju.

Program konferencije po tematskim cjelinama

Ovogodišnji program okupio je brojne Montessori odgojitelje, sveučilišne profesore i stručnjake iz cijele regije kroz 5 tematskih cjelina:

1. Suvremeni izazovi, standardi i teorijski pristupi u odgoju

- **Odgoj za nepoznato: kako postaviti ciljeve kada ne znamo budućnost** — dr. sc. Tea Pahić (*Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu*)
- **Inovacije i standardi u odgoju i obrazovanju** — dr. sc. Zlatko Bukvić (*Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu*)
- **Razvoj otpornosti: primjeri iz Kurikula otpornosti za predškolsku i školsku dob RESCUR: Na valovima** — prof. dr. sc. Renata Miljević Riđički
- **Suvremena primjena Montessori pedagogije kao prilika za aktualizaciju** — prof. dr. sc. Otilia Velišek Braško (*Akademija strukovnih studija Novi Sad*)

2. Govor, rana pismenost i komuniciranje

- **Razumijevanje i analiza govorno-jezičnoga konteksta u dječjem vrtiću** — mr. sc. Andreja Silić (*Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb*)
- **Dijete kao aktivni stvaratelj cjelovitog procesa poticanja rane pismenosti** — I. Balenović, prof. soc. ped. i I. Sučić Šindler, prof. logoped (*DV Vjeversica, Zagreb*)
- **Poticanje rane pismenosti u Montessori okruženju** — Martina Galijan Žarković, mag. praesc. educ. i Martina Hohnjec, mag. praesc. educ. (*DV Medveščak, Zagreb*)
- **Od Zagreba do svemira: Integrirani Montessori pristup ranoj pismenosti** — V. Marčelić, bacc. praesc. educ. i M. Bogeljić, bacc. praesc. educ. (*DV Medveščak, Zagreb*)
- **Slušam, pričam, stvaram priču** — I. Kapetanović, bacc. praesc. educ., I. Škof, mag. praesc. educ. i S. Smajli, prof. (*DV Medveščak, Zagreb*)

3. Ekologija i održivi razvoj u praksi

- **Odgoj za održivi razvoj u Montessori grupi – primjer dobre prakse** — A. Šimun, mag. praesc. educ. i A. Hranilović, mag. praesc. educ. (*DV Ciciban, Velika Gorica*)
- **Rad s djecom i roditeljima na projektu Mali eko vrt** — T. Vrdoljak, mag. praesc. educ. i Cerovac, bacc. praesc. educ. (*DV Vrapče, Zagreb*)
- **Od sjemenke do sutrašnjice: Zeleni otisci Montessori Ljubičica** — S. Martinović, spec. app., B. Bunčić, bacc. paed. i S. Rakoš, mag. praesc. educ. (*DV Cvrčak, Zagreb*)
- **Razvoj ekološke svijesti kroz dramsko-scenski pristup i praktične aktivnosti** — H. Ribić, G. Špehar i A. Trputec (*DV Ciciban, Velika Gorica*)
- **Montessori vrt u „pitarima”, Mali prostor za velike ideje** — Vidović, mag. prim. educ. (*DV Montessori dječja kuća, Split*) i M. Midžor, dipl. ing. agr. (*SŠ Braća Radić Kaštel Štafilić – Nehaj*)

4. Glazba, pokret, umjetnost i darovitost

- **Sinergija glazbe i pokreta u suvremenoj Montessori praksi** — T. Krajačić, bacc. praesc. educ., M. Tićak, mag. praesc. educ. i I. Pavlić (*DV Markuševac, Zagreb*)
- **Od jaslaca do vrtića – zajedno uz ritam** — S. Bižić, mag. praesc. educ., L. Tepić Jelavić, bacc. praesc. educ., M. Mešić, bacc. praesc. educ. i M. Ivančić, mag. praesc. educ. (*DV Botinec, Zagreb*)

- **Putovanje kroz priču, glazbu i dodir uz Montessori poticaje** — B. Lovrić Mrkalj, bacc. praesc. educ. i M. Jelenčić, bacc. praesc. educ. (*DV Četiri rijeke, Karlovac*)
- **Radionica: Glazbeni poticaji – alat razvoja logičkog zaključivanja** — M. Fatović, mag. praesc. educ. i T. Smolčić, bacc. praesc. educ. (*DV Budućnost, Zagreb*)
- **Likovno nadarena djeca** — izv. prof. dr. sc. Dubravka Kušćević (*Filozofski fakultet, Sveučilište u Splitu*)

5. Inkluzija, komunikacija i razvojne specifičnosti

- **Komunikacija prije govora – značaj potpomognute komunikacije u Montessori pedagogiji** — M. Carević, mag. rehab. educ. (*Centar za autizam, Udruga Spektar, Split*)
- **Razumijevanje privrženosti u spektru autizma: Što nas uči praksa** — Zoran Vujnović, dr. med. (*Poliklinika za rehabilitaciju osoba sa smetnjama u razvoju, Split*)

Svečani koncert povodom obljetnice

Prvi dan konferencije zaključen je svečanim koncertom u izvedbi **Tee Požgaj Marušić** (sopran) uz klavirsku pratnju **Frane Rušinovića**.

Program koncerta:

1. F. Loewe – *I Could Have Danced All Night* (My Fair Lady)
2. I. Tijardović – *Daleko me biser mora* (Mala Floramye)
3. F. Lehár – *Vilja Lied* (Vesela udovica / Die lustige Witwe)
4. J. Strauss II – *Mein Herr Marquis* (Šišmiš / Die Fledermaus)
5. L. Bernstein – *I Feel Pretty* (West Side Story)
6. J. Tesori / D. Scanlan – *The Girl in 14G*
7. I. Tijardović – *O kućo mala* (Splitski akvarel)

Zaključci i odjek konferencije

Bogatstvo prezentiranih tema potvrdilo je sveobuhvatnost Montessori pristupa te njegov terapijski i inkluzivni potencijal. Svaka aktivnost u sebi nosi elemente samoobrazovanja, komunikacije i izgradnje pozitivnog emocionalnog stava, čime se još jednom potvrđuju poznate misli Marije Montessori: „**Pomozi mi da to učinim sam**” i „**Dijete je otac čovjeka**”.

Konferencija je okupila ukupno **137 sudionika** (105 putem platforme Zoom te 32 uživo u Splitu). U pripremnoj fazi je i digitalno izdanje zbornika radova na engleskom jeziku pod nazivom *Aktualnost Montessori pedagogije u 21. stoljeću*, koji će poslužiti kao trajni poticaj odgojiteljima, učiteljima i stručnim suradnicima.

Medijski prilozi (Televizija Jadran)

Povodom 35. obljetnice, Televizija Jadran pripremila je dva priloga o radu Udruge i budućnosti Montessori pedagogije:

1. Izvještaj s konferencije: <https://www.youtube.com/watch?v=ekOdQ4L08i8>
2. Prilog o posjetu djece OOPG-u tj. polju "Mara i Ivan" u Dračevcu, gdje uče o ekološkoj poljoprivredi i održivom razvoju te uživaju u slobodnoj igri na polju: https://www.youtube.com/watch?v=vH2EU_cEKKQ

Za kraj ovog izvještaja umjesto klasičnog „Hvala na pažnji” donosimo nekoliko crtica iz Splita. M. Montessori u svojim je knjigama često navodila primjere iz života kako bi bolje objasnila vlastitu filozofiju i povezala je sa svakodnevicom. Slijedeći taj primjer, za sam kraj odabrala sam dvije priče koje nas podsjećaju na to koliko su promjene neizbježne te kako se iz povijesnih slojeva uvijek rađa nešto novo. Neka nam to bude vrijedna poruka za cjeloživotno učenje.

Na samom kraju izvještaja priložena je posljednja stranica programa konferencije s tlocrtom Dioklecijanove palače i anegdotom o samom caru. Dioklecijan se, nakon povlačenja s čela Rimskoga Carstva, posvetio životu u svojoj palači i uzgoju kupusa. S druge strane, na mjestu njegova nekadašnjeg mauzoleja danas stoji Katedrala sv. Dujma, gdje se nalazi i njegov grob.